

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerk in en rond Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkbrief

jaargang 36 • nummer 3 • juni - juli 2024

Kerkdienst in ontwikkeling

Afgiftekantoor:
Brussel de Brouckère
Erkenningsnummer: P 910493
Tweemaandelijks

Protestantse Kerk Brussel
Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
www.protestantsekerkbrussel.be

- **Verhalen uit Handelingen**
- **In gesprek over de liturgie**
- **Maak kennis met Bernd**

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerk in en rond Brussel.

Het verschijnt een zestal keren per jaar.

E-mailadres: kerkbrief@gmail.com

De redactie bestaat momenteel uit ds. Judith van Vooren en ds. Douwe Boelens
Verantwoordelijke uitgever:
ds. Douwe Boelens

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Uiterste inleverdatum voor de kopij
Kerkbrief augustus - september 2024:
maandag 15 juli

*De foto op de voorkant toont hoe de
Bethlehemgemeenschap de Pinksterdienst
van de PKB via streaming meeviart*

20 jaar Geuzenfeest

20 JAAR
GEUZEN
feest

17.08
Les Amis de Georges
KADRIL

18.08
Oecumenisch samenzijn
Eetfestijn
Febe and the Fuzz
Hans Claus
Theater STAM
Djurdjevak
Alique

Durf te dromen
17 & 18 augustus 2024

BUILD MR ABC D&S PROJECTS Belfius GAVALAS

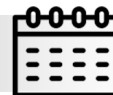

HOREBEKE | KORSELE

WWW.GEUZENFEEST.BE

Agenda

- Zondag 2 juni, 15.00 uur:
Nationale Eredienst Inzegening van Proponenten en Pioniers in Boechout
- Maandag 3 juni, 14.30 uur:
Wijkbijeenkomst in Wemmel
rond het thema 'Anders zijn'
- Maandag 10 juni, 10.00 uur:
Radenvergadering van de voormalige Bethlehemkerk in Itterbeek
- Woensdag 12 juni, 19.30 uur:
Districtsvergadering ABL in Brasschaat
- Maandag 17 juni, 19.00 uur:
Werkgroep Stadspredikantschap
in de VPKB-kerk van Bosvoorde
- Dinsdag 18 juni, 19.30 uur:
Kerkenraadsvergadering in de kerk
- Woensdag 19 juni, 20.00 uur:
Taizégebed in Tervuren
- Zaterdag 22 juni, 19.30 uur:
Taizégebed in Dilbeek
- Zondag 23 juni, na de kerkdienst:
Gemeentevergadering in de kerkzaal
- Zondag 30 juni: **Televisiedienst**
vanuit de VPKB-gemeente in Boechout.
Voorganger: ds. Marieke den Hartog
- Zaterdag 17 en zondag 18 augustus:
Geuzenfeest in Horebeke
"Durf te dromen"
- Dinsdag 20 tot vrijdag 23 augustus:
Bijeenkomst van het **Belgisch-Duits Convent** in Nordhorn
"Wat vind je van religie?"

Afwezigheid predikanten

*Ds. Judith van Vooren zal afwezig zijn
van 1 tot 31 juli.*

*Ds. Douwe Boelens zal afwezig zijn
van 1 tot 31 augustus.*

*Beide predikanten wensen u, lezers,
een gezegende zomertijd toe!*

Is dit ook jouw verhaal?

Het boek Handelingen is een vervolg op het Evangelie van Lukas. We lezen er, vaak in beeldende taal, hoe het goede nieuws betreffende Jezus over vele grenzen heen, mensen blijft oprichten en hoe de hoop en vreugde van het Evangelie zich verspreiden onder mensen, zonder onderscheid van afkomst, stand, geslacht...

Zo lezen we over de ontmoeting van Filippus met een *eunuch* (Handelingen 8), een man gekwetst in zijn mannelijkheid, geminacht en zonder uitzicht op nageslacht. De eunuch staat hiermee in de lange traditie van vrouwen die ondanks haar vruchteloosheid, of wellicht juist daarom, delen in de goddelijke belofte van zegen en geluk. De eunuch, zo gaat het verhaal, was een Ethiopiër, een belangrijke man in dienst van de koningin van de Ethiopiërs, hij was haar opperschatbewaarder.

Na deze vrij uitgebreide presentatie noemt Lukas hem steevast *'de eunuch'* en we beseffen hoe eenzaam en verstoten deze man zich gevoeld moet hebben; hij was naar Jeruzalem getrokken om daar te bidden maar op grond van de Wet (zie Deuteronomium 23) zou hij nooit deel worden van de gemeenschap van de Heer.

En nu was hij op de terugweg, verdiept in een tekst van Jesaja. De woorden van de profeet hadden zijn volle aandacht en toch lukte het hem maar niet de ultieme betekenis ervan te doorgronden. Daarom wordt Filippus hem als leesgenoot geschonken.

Begrijp je wat je leest? vraagt Filippus aan de eunuch die aangeeft iemand nodig te hebben die hem *'de weg'* wijst. Dan blijkt dat de eunuch een tekst leest over een schaap dat naar de slacht wordt geleid, een lam dat stil is bij zijn scheerder en zijn mond niet opendoet. Hij werd vernederd en hem werd geen recht gedaan...

De indringende slotvraag van Jesaja luidt: *"Wie zal van zijn nakomelingen verhalen? Want op aarde leeft Hij niet meer"* (v 33).

De aandachtige presentie van Filippus opent de weg voor de eunuch om tot de kern van de tekst door te dringen en daarmee ook de meest pijnlijke vragen toe te laten; voorzichtig aftastend, vraagt hij tenslotte: *"over wie spreekt Jesaja hier, over zichzelf of over een ander?"* Mag ik ook mijzelf herkennen in deze gekwetste gestalte, lijkt de eunuch te vragen. *Is dit ook mijn verhaal?*

Deze vraag biedt Filippus de gelegenheid om de goede boodschap van Jezus te verkondigen, zó dat de eunuch zich persoonlijk aangesproken weet. Zó dat het verhaal van Jezus' eenzaamheid, dood én opstanding een verhaal wordt speciaal voor hem, de eunuch. Misschien heeft Filippus ook gesproken over de manier waarop Jezus leeft, bij God en bij de mensen, hoe rond hem een nieuwe familie is ontstaan waar kleine en verloren mensen een plek krijgen.

Zo trekt zijn Naam door de wereld en de tijd en verbindt mensen waar anderen scheiding maken. De mens die buiten de gemeenschap werd geplaatst vindt hier een nieuw tehuis. Niets belet hem nog zijn leven te verbinden met dat van anderen die zich, net als hij, herkennen in de gestalte van de Mens. Niets belet dan ook dat hij wordt gedoopt. Filippus gaat met de eunuch door het water en zodra zij daaruit weer opstijgen is Filippus verdwenen, hij is alweer onderweg naar anderen die zijn aandacht nodig hebben; de eunuch kan inmiddels zijn weg in vreugde vervolgen.

Ik vermoed dat hij Jesaja verder heeft gelezen, minstens tot hoofdstuk 56 met een belofte die voor hem in ieder geval is ingelost: *"En laat de eunuch niet zeggen: 'Ik ben maar een dorre boom.' Want dit zegt de HEER: De eunuch die mijn sabbat in acht*

neemt, die keuzes maakt naar mijn wil, die vasthoudt aan mijn verbond, hem geef ik iets beters dan zonen en dochters: een gedenkteken en een naam in mijn tempel en binnen

de muren van mijn stad. Ik geef hem een eeuwige naam, een naam die onvergankelijk is."

ds. Judith van Vooren

Bij de kerkdiensten

Kerkdiensten Protestantse Kerk Brussel

Zondag 9 juni

2de zondag na Trinitatis

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Anita Bultena
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Greet Heslinga
 Collectes Foyer Lilla Monod/Kerk

Zondag 16 juni

3de zondag na Trinitatis

Voorganger Kelly Keasberry
 Ambtsdrager Paola Vitulano
 Organist Anna Rusakova
 Gemeentelid Ko van der Meer
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 23 juni

1ste zondag van de zomer

Dienst van Schrift en Tafel en Gemeentevergadering

Voorgangers Bernd Hirschfeldt (S)
 en ds. Judith van Vooren (T)
 Ambtsdrager Anne Theo Seinen
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Harry Dille
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 30 juni

2de zondag van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Eugène Kitoko
 Organist Anna Rusakova
 Gemeentelid Greet Heslinga
 Collectes 'Ik help een kind'/Kerk

Zondag 7 juli

3de zondag van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Anita Bultena
 Organist Felix Snyers
 Collectes VPKB & Wereld/Kerk

Zondag 14 juli

4de zondag van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Paola Vitulano
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Frits Bastiaens
 Collecte Nederlands-Vlaams Bijbel-
 genootschap/Kerk

Zondag 21 juli

5de zondag van de zomer

Voorganger nog niet bekend
 Ambtsdrager Eugène Kitoko
 Organist nog niet bekend
 Gemeentelid Rob van Drimmelen
 Collecte Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 28 juli**6de zondag van de zomer**

Voorganger ds. Douwe Boelens

Ambtsdrager Paola Vitulano

Organist Raymond Auquier

Gemeentelid Frits Bastiaens

Collectes VPKB/Kerk

Zondag 4 augustus**7de zondag van de zomer****Dienst van Schrift en Tafel**

Voorganger ds. Judith van Vooren

Ambtsdrager Lex Buddingh

Organist Felix Snyers

Gemeentelid Greet Heslinga

Collectes Diaconie/Kerk

Terugblik op de Pinksterdienst: de doop van Stéphanie Viegas Kitoko

Beste gemeente,

Met vreugde en trots hebben wij op Pinksterzondag, op 19 mei 2024, de doop van onze

Stéphanie gevierd.

De Heer zij daarvoor gedankt!

Namens ons hele gezin, Fato, de kinderen en mijzelf en namens onze respectievelijke families bedanken wij ook onze kerkgemeente en onze kerkenraad om deze gelegenheid mogelijk te maken.

Dit kind hebben wij leren lopen, spreken, zien en luisteren; met deze doop verlangen wij een startpakket voor het Christelijk geloof mee te geven om zo voort te gaan met het christelijk leven.

De motivatie om haar te laten dopen is voor ons vooral om haar het Evangelie en de christelijke waarden te kunnen meegeven die voor ons belangrijk zijn, zoals trouw, liefde, goedheid en verdraagzaamheid. We hopen dat die vlam in haar blijft voortbestaan.

De doop van Stéphanie Viegas Kitoko

Hier denken wij aan alle kinderen in de wereld met wie we verbonden zijn. Zo geloven en hopen wij dat Stéphanie haar naam in de palm van Gods hand geschreven staat.

Ook willen we u nog melden dat, hoewel onze familie en ook de meter van Stéphanie afwezig waren bij deze doopviering, zij toch alles via streaming hebben kunnen volgen.

Moge de liefde van God ons allen toekomen!

Eugène Kitoko

Op bezoek in een gebedshuis

De kerkzaal van de kerk aan de Nieuwe Graanmarkt wordt niet alleen voor kerkdiensten gebruikt. Soms zijn er koren of orkesten aan het repeteren, of... komen er schoolklassen om informatie in te winnen, en om gesprekken te voeren over geloof en levensbeschouwing. De vragen die dan gesteld worden, getuigen vaak van een opmerkelijke onbevangenheid!

Gesprek over de liturgie en erediensten

Op zondag 21 april was iedereen uitgenodigd na de dienst voor een gesprek over liturgie en erediensten in onze kerk. Met beide dominees en zeven gemeenteleden hadden we een goed gesprek (en een heerlijke broodmaaltijd). Het gesprek bouwde op het Visie- en Beleidsplan dat in 2020 was opgesteld door de groep **'Gemeente in Perspectief'**, die een gehele doorlichting van ons kerk-zijn behelsde. Onder andere door de coronapandemie was op dit vlak nog geen expliciet vervolg georganiseerd. Maar in de praktijk hebben we niet stilgezeten.

Het gesprek betrof zowel grotere ontwikkelingen als praktische en concrete zaken. De zondagse eredienst wordt nog steeds ervaren als het kloppende hart van onze gemeente. Er was niemand die grote veranderingen voorstelde en er was *grosso modo* tevredenheid met de mix van vertrouwde elementen in een reguliere liturgische vorm en vernieuwing en flexibiliteit. Er is ruimte voor nieuwe liederen en voor uitzonderlijke vormen zoals recentelijk de dienst met **Willemijn Koivunen 'Rond de waterput'**. Er is ruimte voor directe inbreng van gemeenteleden: kinderen, tieners maar ook volwassenen zouden wellicht nog meer bij de voorbereiding van de diensten kunnen worden betrokken.

We constateren een ontwikkeling in de aard van de liederen die we zingen. Het *Nieuwe Liedboek* bevat liederen uit een breder scala van tradities, zoals de katholieke en Evangelische tradities, liederen uit Iona, liederen uit andere continenten.

Ook de gemeente groeit mee met de tijd en verandert van samenstelling, met sommige ouderen die de *Heidelbergse Catechismus* uit hun hoofd moesten leren, psalmen op hele noten zongen of liederen van *Johannes de Heer* nog kennen, en jongeren die minder of 'lichtere' kerkelijke bagage hebben meegekregen. Een goede balans blijft nodig op diverse niveaus: tussen 'vertrouwd' en 'uit

Taizégebed op zondag 26 mei

andere tradities'; tussen diepzinnig of poëtisch en eenvoudiger of toegankelijker.

Praktisch werd voorgesteld om nieuwe liederen aan het begin van de dienst een keer te oefenen en/of dat de organist het lied een keer voorspeelt, en ook in enkele diensten na elkaar herhaald wordt.

Er werden ook geen grote veranderingen voorgesteld voor het liturgisch centrum. De tafel is vooral bij Avondmaalsdiensten een beetje vol, maar dat werd door de gespreksdeelnemers niet als storend ervaren.

Was het u opgevallen dat het houten kruis (met Zwitserse oorsprong) weer op de tafel staat? Wist u dat er ook een kruis zichtbaar is in het gebrandschilderde raam rechtsvoor? Er zijn een aantal beperkingen: een projectiescherm is onderzocht, maar werd te storend gevonden.

De opstelling van stoelen moet ook passen voor de kerkviering 's middags door de andere gemeente die van de zaal gebruik maakt. Sowieso slijten de stoelen nu al harder dan voorheen door het toegenomen gebruik van de zaal.

De onlinebeleving is ook niet geheel te controleren: het beeld hangt bijvoorbeeld af van of de zon door de ramen schijnt of niet. Maar deze beperkingen werden als overkomelijk ervaren.

Niet alles wat besproken werd past in dit stukje. Belangrijker: over dit onderwerp raken we nooit uitgesproken, bij de koffie na de dienst of wanneer dan ook. Dus: wordt vervolgd.

Anne Theo Seinen

Tijdelijk aan de slag in de kerk van Brussel: Bernd Hirschfeldt

Sinds begin april is er iemand als 'proponent' aan het werk in de gemeenten van Brussel, Leuven en Vilvoorde.

Zijn naam is Bernd Hirschfeldt en hieronder vertelt hij met plezier iets over zichzelf.

Je bent je aan het voorbereiden op een functie in de kerk - maar zou je iets willen vertellen over de loopbaan die je tot nu toe hebt afgelegd?

Ik begon in de muziek, hoofdvak piano aan het *Utrechts Conservatorium* en Muziekwetenschap. Daarna was ik docent muziekgeschiedenis, pianodocent en dirigent van een aantal klassieke koren. Ik schreef jarenlang teksten, o.a. voor *Theaters Tilburg* (NL). Als docent kwam ik in Antwerpen terecht. Daar begon ik een aantal jaar later met de studie *Wijsbegeerte*, eerst aan de *UA*, afgestudeerd aan de *KU Leuven* bij **Herman De Dijn**. Ook volgde ik de basisvakken psychologie.

Met twee *psychotherapeutische opleidingen* erbij, startte ik een praktijk, eerst voor psychotherapie, bij de veranderde wetgeving, een praktijk voor levensvragen. Uiteindelijk belandden mijn echtgenoot en ik in Brugge, waar we een *B&B plus* pianolespraktijk en privépraktijk hadden. Na jaren wilde ik toch nog een studie doen (al had ik mezelf beloofd: Niet weer...) en deed Theologie aan de *FPTR* in Brussel, gelukkig wel een wat korter programma wegens eerdere studies.

Hoe ben je ertoe gekomen om je met kerk en theologie te willen bezighouden? Ben je blij met die switch in je leven?

Muziek was jaren de religie, de weg tot God. Daarna ethiek en lezen van filosofie. Toch miste er voor mij altijd wat. Voor mij is filosofie theologie zonder God. Psychologie voor mij is pastoraal werk zonder troostend geloof. Omdat de kerk jarenlang niet zo positief stond tegen LHBT-er, waaronder ik val (getrouwd met een man), had ik mij teruggetrokken uit de kerk.

Bernd Hirschfeldt

Ik ga niet waar ik niet welkom ben. Maar uiteindelijk is de situatie verbeterd en naarmate ik ouder werd, voelde ik dat ik dichter bij God wilde leven. Dat vertaalde zich in een studie theologie en de wens predikant te worden. Ik ben heel erg blij met deze switch in mijn leven en voel mij er veel beter bij.

Zijn er mensen die een bijzondere invloed hebben gehad op je keuze?

Mijn man is diepgelovig, op een heel vanzelfsprekende manier. Wij zijn al meer dan dertig jaar bij elkaar, het was voor mij belangrijk dat hij erachter stond en dat was zeker het geval. In mijn jeugd: mijn oma, die eveneens zeer gelovig was, eerder op lichte, bijna vrolijke wijze. Vertrouwen, hoop en troost waren altijd bij haar.

En dan ben ik zeer beïnvloed door mijn Joodse opa, die heel wijs was en zowel de Joodse wijsheid als de Joodse *witz* uitdroeg. Dat zijn invalshoeken binnen het geloof die ik van hen heb meegekregen; gelukkig. Ik ben niet van een zwaar geloof en niet van schuld-en-boete

maar van genade, vergeving, liefde en je daarbij inzetten om het goede te doen, elke dag weer.

Ga je de mist in, probeer je het opnieuw.

Waar hoop je op als je aan je persoonlijke toekomst denkt?

Ik hoop dat ik zinvol werk kan blijven doen, met mensen kan blijven werken en waarin ik steeds opnieuw de aanwezigheid van God ervaar.

Waar hoop je op als je aan de toekomst van de geloofsgemeenschappen in België denkt?

Het eerste deel van mijn proponentschap volgde ik bij **ds. Petra Schipper**, stadspredikant van Antwerpen. Ik vond het bijzonder pastoraat, spreken met daklozen, asielzoekers e.a. heel erg boeiend. In mijn stage in de Predikantsmaster maakte ik ook kennis met **ds. Heleen Ransijn** en haar werk en de pionier **Andries Boekhout**.

Ook dat sprak me aan.

Wat betreft het reguliere predikantschap voel ik me erg thuis bij exegetische en pastorale gesprekken, het nadenken over en schrijven van de preek. Ik schrijf nog steeds graag en denk nog steeds graag na over de belangrijke thema's in het leven, die in de Bijbel zo duidelijk naar voren komen. Ik ben nog niet zeker welke van de twee vormen van predikantschap ik uiteindelijk zou kiezen. Ik heb nog eventjes de tijd...

Op wat voor ervaringen hoop je voor je proponentschap in Brussel?

Ik hoop nog meer ervaring op te doen in het pastoraat, voorgaan en het geven van cursussen, daarnaast zou ik graag wat meekrijgen van het dagelijkse reilen en zeilen van de kerk (vergaderingen e.a.).

ds. Douwe Boelens

Nieuws uit de Bethlehemkerkgemeenschap

Tijdens onze laatste vergadering hebben we van de gelegenheid gebruik gemaakt om ds. Boelens even in de bloemetjes te zetten en een toast uit te brengen op zijn verjaardag.

De Pinksterdienst hebben wij via *beamer* gevolgd en deelden ook samen het brood en de wijn met de PKB gemeenschap (zie foto op de voorkant van de Kerkbrief).

Al zijn we nog maar een klein groepje, toch voelen we ons met elkaar verbonden. In Matteüs 18:20 staat immers dat de Heer tegen een kleine groep discipelen zei: *“Waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben ik in hun midden!”* Dit ondervinden wij telkens we samen komen. Dit is een héérlijk gevoel dat ons iedere keer weer doorstroomt en waarvoor we de Heer dankbaar zijn.

Een hapje en een drankje

Met de zomermaanden in het vooruitzicht en de verschillende vakantieperiodes van onze leden zijn er vanaf half juni tot half augustus geen samenkomsten gepland. We wensen éénieder een prettig verlof toe. Moge de Heer ieder van ons bewaren en vergezellen naar de verschillende bestemmingen en ook weer veilig thuisbrengen.

Johanna Jonkman

Kiezen is van onschatbare waarde

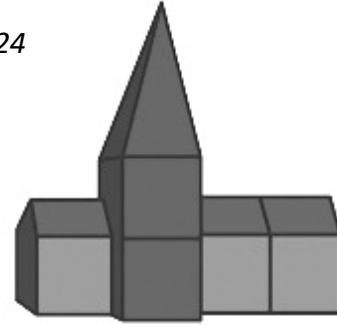
Actie Vrijwillige Bijdragen – 2024

Op zondag 14 april is het jaarthema van de **Actie Vrijwillige Bijdragen** tijdens de kerkdienst voorgesteld door Gerco van der Linden.

Kiezen is als een rode draad doorheen ons leven in ons persoonlijk en kerkelijk leven. In de Bijbel zijn er vele keuzemomenten. Daar is bijvoorbeeld 1 Samuel 16:1-13 waarin Samuel een keuze maakt, geleid door God. Dit verhaal leert ons dat God kijkt naar het hart, het innerlijke, niet het uiterlijk, en ons motiveert om in gelijk welke situatie bij te dragen vanuit geloof en liefde. In het hart van ons geloof staat de overtuiging dat onze keuzes ons dichterbij God kunnen brengen en de gemeenschap waarin we leven kunnen versterken. Zou u kiezen voor één van deze statements of meerdere?

☐ Kern van ons geloof.
☐ De uitdaging.
☐ Een oproep tot eenheid en toewijding.
☐ Onze gezamenlijke keuze.
☐ Toekomstvisie.

Geïnspireerd door het verhaal van Samuel die door God werd geleid om David te zalven, worden ook wij geroepen om keuzes te maken. Door bij te dragen aan onze kerk, tonen we ons geloof en onze toewijding aan Gods plan voor ons eigen leven en onze gemeenschap. Het is een erkenning dat, net als David, iedereen van ons gekozen en geliefd is door God en geroepen om bij te dragen aan zijn werk, binnen en buiten de kerk. Deze keuze maken, is een manier om de geest van Samuel te eren en onze plaats in te nemen binnen het grotere verhaal van God.

De fondsen die we verzamelen, zijn van vitaal belang voor het onderhoud en de missie van onze kerk. Ze stellen ons in staat om een toevluchtsoord en een bron van licht en liefde te zijn voor onszelf en de gemeenschap om ons heen.

In 2023 hebben we het vooropgezette bedrag overschreden. Om die reden hebben we er alle vertrouwen in dat dit ons weer lukt in 2024.

Het spreekt voor zich dat wij daarom de *Vrijwillige Bijdragen* van harte aanbevelen en hopen dat u ook dit jaar weer meedoet om onze kerk financieel te steunen.

Wij danken hierbij alle gevers die onze kerk ondersteun(d)en.

Wenst u graag uw bijdrage(n) te storten, dan kan dat op onderstaande rekening met de vermelding: *Vrijwillige Bijdragen 2024*

Protestantse Kerk Brussel
IBAN: **BE22 4331 1627 6147**
BIC of SWIFT: **KREDBEBB**

Ondertussen heeft u de jaarlijkse folder ontvangen per mail (sommigen per post). Wenst u een papieren versie, dan kan u ondergetekende hierover contacteren.

Het jaarthema werd bedacht en uitgewerkt door Cathrien Orie (lay-out van de folder, tevens afbeelding), Gerco van der Linden en mezelf. Dank aan jullie allemaal.

Namens de Commissie Actie Vrijwillige Bijdragen dank ik u alvast hartelijk voor uw giften.

Ingrid De Hertogh-Vercruysse
02 - 251 59 30 - ingrid@dehertogh.com

Groener geloven

Onder de titel “Groener geloven” willen we in de Kerkbrief regelmatig iets doorgeven wat verband houdt met klimaat en biodiversiteit.

Dat kan zinvolle informatie zijn of (Bijbelse) inspiratie, een oproep of een idee ter navolging.

Ook denken we aan voorbeelden van een “groene” praktijk van gemeenteleden.

Het gaat om korte teksten. Ook een sprekende foto insturen kan.

Wie zich aangesproken voelt om aan deze rubriek bij te dragen, kan contact opnemen met Greet Heslinga (e-mail: greetheslinga@skynet.be). Alvast bedankt!

Deze keer is het woord aan Kelly Keasberry, theologe en ziekenhuispastor bij AZ Monica in Deurne.

Recent ging zij bij ons voor in de kerkdienst en er kwam een boek van haar uit: “Geworteld in verbinding/Een ecologische theologie voor de toekomst” (Garant 2024).

Geworteld in verbinding

“De maanden mei en juni markeren een prachtige overgang van lente naar zomer, en van Pasen naar Hemelvaart en Pinksteren. Het is een periode waarin de natuurlijke wereld om ons heen bloeit en groeit, en waarin onze christelijke tradities naadloos verbonden zijn met deze cycli van het leven”.

(Kelly Keasberry)

De maanden mei en juni vormen een overgang van lente naar zomer, waarin we getuige zijn van de ontluikende pracht van de natuur en de diepgewortelde symboliek van ons geloof. Deze periode markeert niet alleen de verandering van seizoenen, maar ook de overgang van Pasen naar Hemelvaart en Pinksteren, waarin onze christelijke tradities naadloos verweven zijn met de cycli van het leven.

Pasen

Het begin van deze betekenisvolle periode wordt gemarkeerd door Pasen, het feest van de opstanding. Op deze dag vieren we de verrijzenis van Jezus, een glorieuze opstanding die weerspiegeld wordt in de ontluikende natuur om ons heen. De tekenen van lente herinneren ons eraan dat zelfs na de donkerste winters het leven triomfeert, een krachtige herinnering aan de veerkracht die inherent is aan het leven zelf.

Kelly Keasberry

Hemelvaart

Na Pasen vloeit de Paastijd over in Hemelvaart, waarbij we de opstijging van Jezus naar de hemel vieren, veertig dagen na zijn verrijzenis. Hemelvaart herinnert ons eraan dat de verbinding tussen hemel en aarde onverbreekbaar is, en dat het onze heilige taak is om de aarde te koesteren en te beschermen als een kostbaar geschenk van God.

Pinksteren

Dan volgt Pinksteren, het feest van de uitstorting van de Heilige Geest, dat ons uitnodigt tot spirituele vernieuwing en *empowerment*. Pinksteren moedigt ons aan onze harten te openen voor inspiratie en na te denken over hoe we met onze positieve invloed een goddelijke dimensie aan deze wereld kunnen geven.

Geworteld in verbinding

De overgang van lente naar zomer is meer dan alleen een verandering in seizoenen; het is een uitnodiging om bewust stil te staan bij de diepere betekenis van deze cycli van het leven. Misschien kan mijn recent verschenen boek *“Geworteld in Verbinding”* u daarbij inspireren.

“Geworteld in Verbinding” biedt een verfrissend perspectief op *eco-theologie*. Dat is niet onbelangrijk, want dit thema wordt nogal eens overschaduwed door vooroordelen.

“Is eco-theologie geen bevlieging?”, vragen mensen me soms, of: *“Is dat weer zo’n boek vol doemverhalen of activisme?”*

Beide vragen kan ik gelukkig met een volmondig “nee” beantwoorden. “Geworteld in verbinding” is bovenal een uitnodiging aan iedereen om onze relatie met de natuur en met elkaar te heroverwegen en onszelf te zien als integraal onderdeel van een dynamisch geheel. Door praktische inzichten en inspiratie van vooraanstaande groene theologen biedt het een pad naar een wereld waarin harmonie tussen mens en natuur centraal staat.

Groen begin

Een groene wereld is tot slot niet alleen om iets over te lezen en te reflecteren, maar ook om te doen. Is deze periode niet bij uitstek de tijd om een goed begin te maken? Alles dat ons omringt, weerspiegelt de grootsheid van onze Schepper. Zoek de natuur eens op, en laat u verwonderen en inspireren door alles dat groeit en bloeit. Dankbaarheid voor de schepping en het

Hoop in tijden van klimaatverandering

“Als we echter nu al zouden zien waarop we hopen, zou het geen hoop meer zijn. Wie hoopt er op wat hij al kan zien? Maar als wij hopen op wat we nog niet zien, blijven we in afwachting daarvan volharden.”

(Romeinen 8:24-25)

beseft dat we intrinsiek deel uitmaken van dit prachtige geheel zijn de eerste stappen op weg naar verandering.

Samen kunnen we ons geloof in de praktijk brengen door te werken aan een wereld waarin de schepping wordt geëerd en beschermd. Want alleen door verenigd te handelen, kunnen we echt een verschil maken.

Alvast een zonnige zomergroet,

Kelly Keasberry

Rob van Drimmelen las het boek en schreef er een mooie reactie op. Ook schreef hij een boekbespreking van een ander recent verschenen boek *“Hemels Groen/Nieuw licht op duurzaamheid als bijbels thema.”*

Uitgave: Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap. Zie de website:

<https://nl.protestant.link/naar-een-ecologische-theologie/>

Oproep Protestantse Solidariteit

De website van *Protestantse Solidariteit* is bijzonder interessant, *echter* op dit moment alleen in het Frans opgesteld. Voor de fondsenwerving is het uiterst belangrijk dat de informatie ook in het Nederlands beschikbaar is. Daarom is Protestantse Solidariteit dringend op zoek naar een vrijwilliger die bereid is de verschillende teksten te vertalen naar het

Nederlands. Deze persoon moet kunnen werken met *Wordpress*. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ondergetekende of met **Henriëtte Umulisa**, uitvoerend secretaris van Protestantse Solidariteit.

henriette.umulisa@solidariteprotestante.be
Alvast hartelijk bedankt!

ds. Judith van Vooren

Nieuwe cursus voor lekenpredikers start in september

In een tijd waarin het predikantentekort voelbaar is, vervullen lekenpredikers een steeds prominere rol. Hoewel het voorgaan in protestantse erediensten traditioneel voorbehouden is aan theologisch geschoolde predikanten, erkent de VPKB de waarde van lekenpredikers als aanvulling op het ambt. Om deze waardevolle bijdrage te ondersteunen en te versterken, krijgen lekenpredikers vanaf september een cursus aangeboden.

Enkele jaren geleden werd vanuit de **Commissie Vorming** van de VPKB een cursus georganiseerd om mensen die voorgaan in onze erediensten een sterkere theologische en praktische basis te geven. Deze cursus bracht een mooie groep samen en veel cursisten gaan tot op vandaag nog steeds voor in gemeenten.

Geen negatieve term

We hebben het hier over predikers die niet de hele academische theologische opleiding hebben doorlopen en daarom 'lekenpredikers' worden genoemd. Het woord 'leek' is hier een neutrale term die alleen aangeeft dat iemand niet in het ambt van predikant is bevestigd. Het is geen negatieve term in de zin dat iemand niets afweet van een bepaalde activiteit of beroep. 'Lekenpredikers' is misschien niet de beste aanduiding voor mensen die voorgaan in de eredienst en geen theologen zijn, maar het geeft wel aan waar het om gaat.

Tekort aan predikanten

Voorgaan in de eredienst, bidden in naam van de gemeente en preken is volgens onze traditie in eerste instantie voorbehouden aan de predikant. Zij of hij heeft hiervoor een lange en toch wel zware opleiding afgerond, en alle nodige bagage meegekregen om het ambt uit te voeren.

In onze kerk hebben we een groot tekort aan predikanten, zoals we allemaal ervaren. We vinden het belangrijk dat elke zondag de kans wordt geboden om samen te komen als gemeente rond het Woord van God. Maar hoe doe je dat als er geen eigen dominee is (of die is er wel, maar heeft recht op een vrije zondag)? Dan kun je een beroep doen

op de zogenaamde lekenprediker.

Waardevol voor de kerk

Nu kunnen we een uitvoerig debat houden over de rol van de lekenprediker en hoe deze zich verhoudt tot een dominee, maar daar is hier nu de plaats niet voor. Deze en andere vragen komen wel uitgebreid aan bod in de nieuwe cursus die vanaf september wordt georganiseerd en waarover we zo dadelijk komen te spreken.

Het punt is dat als we over lekenpredikers spreken, dit bijna als vanzelf wordt gekoppeld aan de afwezigheid van een 'echte' predikant. Alsof het werk van een lekenprediker een noodgreep zou zijn om de gaten te vullen, en deze niet meer nodig is zodra de gemeente weer een eigen predikant heeft. Dit is niet de visie die onze kerk wil uitdragen en we gaan daarom in de cursus ook uit van een grote waardering van de lekenprediker die op eigen wijze bijdraagt aan de opbouw en bloei van een gemeente.

In een artikel over de rol van de lekenprediker schrijft ds. **Stefan Gradi** hierover het volgende:

"Lekenpredikers vervangen predikanten niet, ze vullen ze aan. Predikanten zijn een vrij homogene groep: ze zijn allemaal academici, ze hebben allemaal min of meer dezelfde studie achter de rug, ze zijn geschoold in dezelfde manieren van Bijbeluitleg.

De meerwaarde van lekenpredikers is dat zij hún levenswereld en hún ervaringen inbrengen en daardoor soms een andere insteek hebben dan de vaktheologen. (...) Het gaat niet om een minachting van deskundigheid en vakkennis, maar om aanvullende perspec-

tieven en andere levenservaringen die voor de gemeente verrijkend kunnen zijn en die de verkondiging door de vaktheologen niet vervangen, maar aanvullen.”

Lekenpredikers zijn dus waardevol voor de levende kerk en brengen hun eigen ervaringen, inzichten en talenten mee in hun dienst aan het Woord. Dat is ook het uitgangspunt van de nieuwe cursus die aangeboden wordt aan iedereen die geïnteresseerd is in het voorgaan in een viering.

Veelzijdig

De cursus is zo opgebouwd, dat in een kort tijdsbestek van tien bijeenkomsten de cursist inzicht krijgt in de fundamentele aspecten van het leiden van een kerkdienst.

Het gaat dan in grote lijnen om basiskennis van de Bijbel, de structuur van de kerk, de rol van de lekenprediker, het maken van een preek, de liturgie en pastoraat. Tijdens de cursus wordt ook veel aandacht besteed aan

persoonlijke geloofsontwikkeling en is er veel ruimte voor gesprekken en het delen van ervaringen. Tegelijk leggen we de nadruk op het versterken van bepaalde vaardigheden, zoals spreken in het openbaar en het opstellen van een helder betoog.

Kortom, de cursus is zeer veelzijdig, vraagt een grote inzet van de cursist en biedt voldoende handvaten om voor te gaan in een protestantse viering.

De cursus staat ook open voor mensen die misschien niet meteen willen voorgaan, maar die wel een bredere kennis van kerk en eredienst willen verwerven. Ook meegenomen is dat de cursus gratis wordt aangeboden door de VPKB.

De bijeenkomsten vinden plaats op **woensdagmiddag van 14.00 - 18.00 uur** in de **Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies (FPTR)** te Brussel. Zie het volgende schema:

18 september 2024	Inleiding
25 september	Wat is een kerk? Over de structuur van de VPKB
9 oktober	Liturgie
23 oktober	Homiletiek / Hoe maak je een preek?
6 november	Presentietheorie
20 november	Ontstaan en achtergrond van de Bijbel
4 december	Bijbelse hoofdlijnen
18 december	Bijbel in de eredienst. Welke hulpmiddelen zijn er?
8 januari 2025	Extra bijeenkomst
22 januari	Presentatie eindopdracht

Voor alle informatie en opgave:

Arjan Knop – vormingswerker VPKB; e-mail: apknop@hotmail.com; tel.: 0495 93 48 46

Deze foto werd genomen tijdens de Synode van 25 mei (zie blz. 14).

Ds. Heleen Ransijn, stadspredikant in Gent, refereert aan haar gelofte “de stad en haar mensen trouw te zullen dienen/het visioen voor ogen te houden van Gods koninkrijk/waar iedereen een thuis kan vinden, ongeacht afkomst of voorgeschiedenis.”

ProFest 2024

Op donderdag 9 mei vond **ProFest 2024** plaats in Spa, zoals elke twee jaar op Hemelvaartsdag. Het was een gelegenheid om samen te komen en ideeën uit te wisselen in de prachtige zaal van het *Cultureel Centrum*. Met zijn vergulde decoratie en rode gordijnen was het de perfecte omgeving voor een feest! Het was ook de perfecte omgeving voor de gospelmuziek die het ritme van de dag aangaf.

De eredienst bood de gelegenheid om dieper in te gaan op het Evangelie van de *Samaritaanse vrouw*, tot leven gebracht in de vorm van een verhaal.

In kleine groepjes aan ronde tafels werd de 480-koppige gemeente uitgenodigd om na te denken over het thema van de ontmoeting met anderen. Het was een vreugdevolle, creatieve en participatieve viering.

De feestzaal werd omkaderd door de traditionele VPKB-stands: de faculteiten, tools voor kinderen en tieners, solidariteitsverenigingen... er hing zelfs een lekkere, warme wafelgeur.

Ondertussen deden de jongeren mee aan een geweldig spel in de straten van Spa (20% van de aanwezigen was jonger dan 20 jaar). Zelfs het weer zat mee.

Voor de lunch had het Leger des Heils broodjes klaargemaakt. 's Middags was er twee uur pauze voor degenen die de mooie stad Spa wilden verkennen.

De vergadering kwam om 16.00 uur weer bij elkaar voor een tombola. Een prachtig gospelconcert door *Nathan and Friends* sloot de dag af, en muzikliefhebbers konden met zichtbaar plezier dansen. Kortom: een hele fijne dag.

Hartelijk dank aan het organisatie-team en het district Luik voor het goede werk.

Tot slot gaf districtsvoorzitter **Jean-Willy Mbonzema** de ProFest-kaars door aan **Marieke den Hartog**, voorzitter van district Antwerpen-Brabant-Limburg. Daar zal de volgende editie plaatsvinden. Tot ziens in 2026!

Synodeboodschap

De *buitengewone synodale vergadering*, gewijd aan de *revitalisering van kerkelijke gemeenten* vond plaats op zaterdag 25 mei 2024.

Het doel was voort te bouwen op de eigen sterke punten van de VPKB en deze aan te passen aan de lokale realiteit.

Elk district had de gelegenheid om een visie en praktijkervaringen te delen - kerkgemeenten die hun middelen bundelen, heroplevingen van kerkgemeenten, gemeenschappen die buiten hun muren treden om tegemoet te komen aan de samenleving en haar behoeften. Daarna was er tijd voor discussie om bepaalde punten uit te diepen.

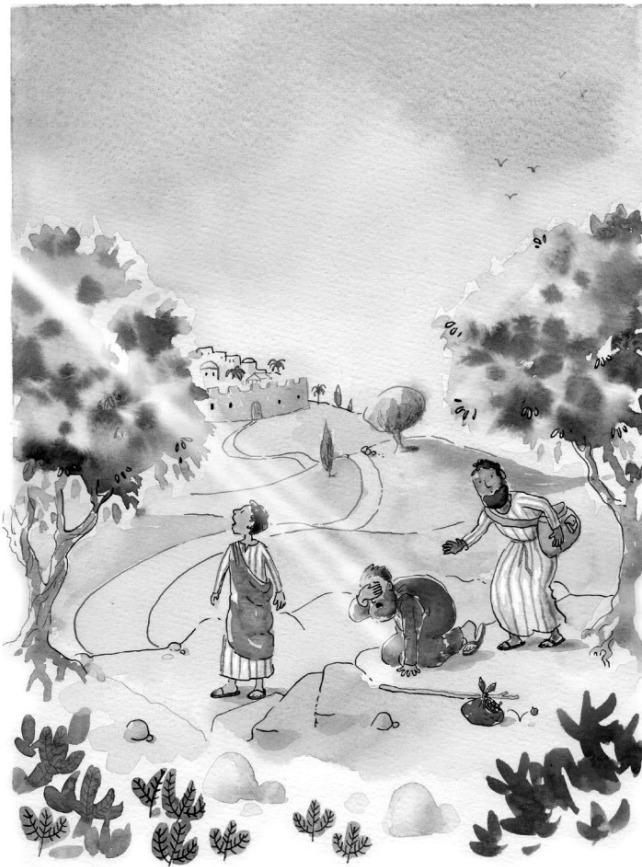
Na dit eerste deel vormden de discussies in themagroepen, waaraan alle afgevaardigden van de Synode deelnamen, een hoogtepunt van de dag. Er werden zeven thema's behandeld.

- Samenwerking tussen gemeenten
- Eredienst en geloof in de wereld vandaag
- Structuren van de Kerk
- Algemeen priesterschap en engagement
- Evangelisatie en communicatie
- Gastvrijheid
- Openheid en dienstbaarheid aan de wereld

De Synodevergadering eindigde met een samenvatting van voorstellen: projecten, dromen en plannen om te realiseren. Meer informatie volgt spoedig.

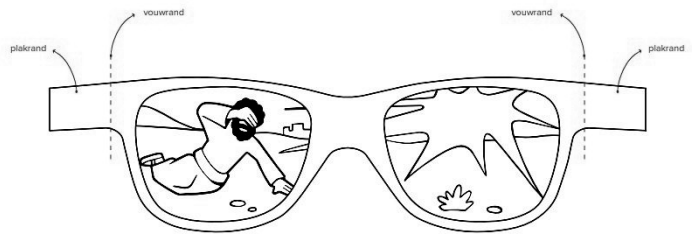
Bijbel Basics: "Saulus gaat in Jezus geloven" (Handelingen 9:1-22)

Saulus en Paulus

Het verhaal gaat over Saulus, maar misschien ken je hem wel beter als Paulus! Paulus speelt een belangrijke rol in het Nieuwe Testament: hij reist rond en schrijft brieven om overal het goede nieuws over Jezus te vertellen.

Saulus is een Joodse man. Veel Joden hadden in die tijd een Hebreeuwse en een Griekse naam. De naam Saulus komt van de Hebreeuwse naam Saul. Dat betekent: hij om wie gevraagd is. Saul is ook de naam van de eerste koning van Israël uit de stam Benjamin (1 Samuel 9). De Griekse naam Paulus betekent: klein, of: gering.

In het Bijbelboek Handelingen wordt de bekering van Saulus drie keer genoemd. De eerste keer in de tekst die we vandaag lezen: het verhaal over de bekering van Saulus. In Handelingen 22:1-21 en Handelingen 26:1-23 spreekt hij zelf over deze gebeurtenis.

In zijn brieven schrijft hij er ook drie keer kort over (1 Korintiërs 9:1, 1 Korintiërs 15:8, Galaten 1:15-16). Zijn bekering is voor hem geen bekering tot een ander geloof, maar een roeping: hij blijft trouw aan de God van Israël, en hij krijgt daarbij nu de opdracht om het goede nieuws over Jezus te vertellen aan alle mensen. Paulus wordt één van de 'apostelen', een Grieks woord dat betekent: iemand die gestuurd is.

nBg Bijbel Basics

DE ANDERE KANT OP

Saulus denkt dat hij goed bezig is. Maar dan wordt hij tegengehouden. Ontdek met deze puzzel door wie Saulus geroepen wordt om de andere kant op te gaan.

Aan de slag:

- Volg de pijlen in de puzzel om de woorden te vinden die nog ontbreken in de zinnen.
- De woorden beginnen allemaal met de groene letter in het midden.
- Als je alle woorden gevonden hebt, maak je van de overgebleven letters ook een woord.
- Zo ontdek je door wie Saulus geroepen is om de andere kant op te gaan en voor God te gaan werken.

1. →↑↗↑↑←←↙ eet en drinkt Saulus niets.
2. Jezus zegt dat Saulus zijn ↗↘↓←↙← wordt.
3. Saulus laat zich ←↗↑↙.
4. Saulus blijf nog een paar dagen bij de gelovigen in ↘↙←↗↙←↑.

Oplossing:

1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
- Saulus wordt geroepen door: .....

Jezus zei: 'Ik heb Saulus uitgekozen om voor mij te werken.'
Handelingen 9:15

VERVOLGD
De eerste christenen hebben het moeilijk: ze worden vervolgd en gevangengenomen, en soms ook gedood. Saulus is één van de mensen die op hen jaagt. Tot het verhaal van vandaag...

U	Z	E	G	A
E	N	P	I	D
J	O	D	R	E
S	S	S	A	N
U	C	R	A	M

Contact

Protestantse
Kerk Brussel

Protestantse Kerk Brussel

*Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk
in België*

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Kerkenraad

ds. Judith van Vooren, 0473 - 75 31 49
ds. Douwe Boelens, 0474 - 47 32 43
Anita Bultena (moderator), 02 - 734 52 13
Lex Buddingh (scriba), 02 - 772 70 23
e-mail: lex.buddingh@skynet.be
Paola Vitulano (diaken), 0478 - 60 78 79
Eugène Kitoko (diaken), 0485 - 02 49 12
Anne Theo Seinen (diaken), 0495 - 71 97 49

Dagelijks Bestuur

Bert Kuypers (voorzitter), 056 - 20 54 39
Mark de Geus (penningmeester),
02 - 660 53 33

Commissaris gebouwen

Theo Orie, 02 - 466 54 90

Archivaris

Wim De Hertogh, 02 - 267 66 76

Vrijwillige bijdragen

Ingrid De Hertogh-Vercruysse, 02 - 251 59 30

Kinder- en Jeugdwerk

Kinderkerk (tot 12 jaar): Janneloes Bouman,
0472 - 92 06 09
Jeugdkerk (vanaf 12 jaar): Jart Voortman,
02 - 358 57 29
Catechese: ds. Judith van Vooren,
0473 - 75 31 49

Predikanten

regio Brussel: ds. Douwe Boelens

(verantwoordelijk uitgever)

Telefoon: 0474 - 47 32 43

e-mail: dsdouweboelens@gmail.com

regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en

Overijse: ds. Judith van Vooren

Telefoon: 0473 - 75 31 49

e-mail: jvanvooren7@gmail.com

Kerkelijk bureau en koster

Mark van Wechem

02 - 512 03 67

e-mail: info@protestantsekerkbrussel.be

Het kerkelijk bureau is gesloten op maandag
en dinsdag.

Bankrekeningnummers

(altijd op naam van Protestantse Kerk
en BIC: KREDBEBB)

Zondagse collectes

BE22 7330 6608 7847

Vrijwillige bijdragen

BE22 4331 1627 6147

Diaconie: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)

BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels: BE49 7350 0729 3071